

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY PROKURATURY

Do druku nr 998

Warszawa, dnia 10 stycznia 2013 r.

KRP 001/899/12
dot. GMS-WP-173-373/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu14.01.2013.....

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Stosownie do pisma z dnia 12 grudnia 2012 roku, przesyłam uwagi Krajowej Rady Prokuratury do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy- Kodeks karny oraz ustawy-Kodeks postępowania karnego* (przedstawiciel wnioskodawców Jerzy Kozdroń).

Projekt wniesiony przez grupę posłów Platformy Obywatelskiej dotyczy w znacznym stopniu problematyki trybu ścigania przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (rozdział XXV Kodeksu karnego) i wykazuje w tym przedmiocie pewną zbieżność z poselskim projektem, opiniowanym do sygn.. akt PG IV PS 025/32/12 w dniu 11 czerwca 2012 r.

W pierwszej kolejności należy podtrzymać uwagi wyrażone w odniesieniu do poprzedniego projektu, a dotyczące negatywnej oceny cząstkowych nowelizacji kodyfikacji karnych, w istocie dyktowanych wąsko pojętymi motywami polityczno-propagandowymi. Nie wydaje się, aby kwestie objęte zakresem projektu wymagały pilnej nowelizacji; tym bardziej, iż projekt tego rodzaju powinien być raczej przedmiotem inicjatywy rządowej. Czyni to wrażenie, jakoby ten tryb (wniesienie projektu jako poselskiego) miało na celu ominięcie rygorów związanych z poprawnym, rządowym procesem legislacyjnym.

Obecny projekt w pewnym stopniu unika wątpliwych rozwiązań zawartych w projekcie poprzednim, bowiem nie eliminuje całkowicie wnioskowego trybu ścigania

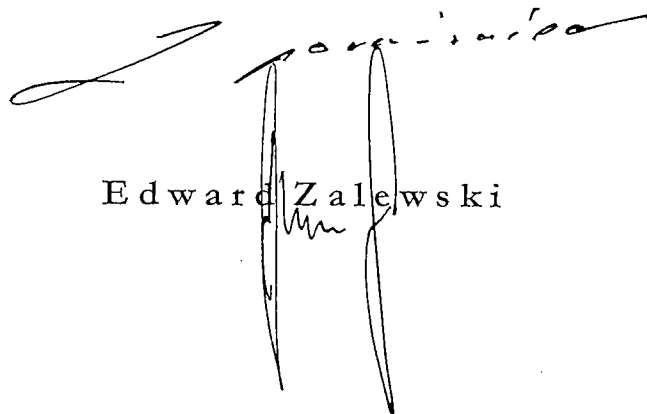
przestępstwa zgwałcenia (art. 197 k.k.), ustanawiając zasadę, iż ścigane z urzędu mają być typy kwalifikowane (art. 197 § 3 i 4 k.k.), a w typie podstawowym – jeżeli pokrzywdzony był małoletni (a więc w istocie w przedziale wiekowym 15 – 18 lat, gdyż zgwałcenie małoletniego poniżej 15 lat jest zbrodnią z art. 197 § 3 k.k.). Projektodawcy nie są jednak w pełni konsekwentni, gdyż wnioskowy tryb ścigania czynów określonych w art. 197 § 1 i 2 k.k. oraz art. 198 § 1 k.k. ograniczają do sytuacji, gdy zawiadomienie o przestępstwie zostało złożone przez inną osobę niż pokrzywdzony. Trudno uznać takie rozwiązanie za racjonalne. W uzasadnieniu twierdzi się, że przez złożenie zawiadomienia o przestępstwie „pokrzywdzony w wystarczający sposób przejawiał wolę ścigania i ukarania sprawcy”. Nie bardzo wiadomo, co stoi na przeszkodzie, aby w takiej sytuacji składający zawiadomienie równocześnie złożył wniosek o ściganie sprawcy, tym bardziej, że cofnięcie wniosku o ściganie przestępstwa z art. 197 k.k. nie jest dopuszczalne i ta zasada zostaje utrzymana (a nawet rozszerzona na czyny z art. 198 § 1 k.k.) w projekcie.

Zastrzeżenia należy wyrazić także wobec przyznania pokrzywdzonemu przestępstwem z art. 197 i 198 k.k. prawa odmowy składania zeznań, jeśli ściganie takiego przestępstwa odbywa się z urzędu. W uzasadnieniu motywuje się to dążeniem do uniknięcia powtórnej wiktyimizacji, wskazując na to, że czyny wskazane w art. 197 k.k. należą do „szczególnie intymnej sfery życia człowieka”. Lektura tej części uzasadnienia sprawia wrażenie pewnej hipokryzji projektu. Z jednej bowiem strony odbiera się pokrzywdzonemu uprawnienie do decydowania o zainicjowaniu postępowania poprzez złożenie wniosku o ściganie, a z drugiej strony daje instrument w znacznym stopniu uzależniający dalszy bieg postępowania od decyzji o odmowie złożenia zeznań przez pokrzywdzonego. Rozwiązanie to należy uznać za niekonsekwentne i nie zasługujące na akceptację.

Na marginesie, w uzasadnieniu projektu twierdzi się, iż zasadę ścigania z urzędu przestępstwa zgwałcenia bez względu na wiek ofiary zawiera art. 55 Konwencji Rady Europy z 11 maja 2011 r. o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet, w tym przemocy domowej. Treść tego przepisu nie jest jednak wcale tak jednoznaczna, bowiem faktycznie art. 55 ust. 1 przywołanej Konwencji brzmi: „Strony czuwają nad tym, aby dochodzenia lub oskarżenia wnoszone w odniesieniu do przestępstw ustanowionych zgodnie

z artykułami 35, 36, 37, 38 i 39 niniejszej Konwencji nie były w pełni zależne od

zgłoszenia lub skargi złożonych przez ofiarę w przypadku, jeśli przestępstwo zostało popełnione w całości lub w części na ich terytorium oraz aby postępowania były kontynuowane nawet w przypadku wycofania oświadczenia lub skargi przez ofiarę” (tekst za: Seria traktatów Rady Europy - Nr 210, za stroną internetową www.europapraw.org). Wydaje się, iż obecny stan prawny, w którym cofnięcie wniosku o ściganie przestępstwa zgwałcenia nie wywołuje skutków prawnych, spełnia wymogi cytowanego przepisu.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Edward Zalewski', written in a cursive style. The signature is positioned above the printed name.

Edward Zalewski